

* ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΆΛΛΟΙ *

"ΝΟΥΜΑΣ,, ΚΑΙ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ο κ. Κ. Χατζόπουλος όμιλει ήρθεως ενδέτοις τας ιδέας του. Η ιδιόρρυθμος γνωσιολογία του με τὰ ανωρθωμένα μαλλιά διατηρείται ολόμυτος, τὰ δὲ χεῖλη του διαστέλλονται με τὸν αὐτὸν ξεχωριστὸν τρόπον εἰς γαληρυῖον μειδίωμα εὐταροκειίας, ὡς ἂν σιαματᾷ όμιλόν. Προσπιδοῦμεν γὰ τὸν θυμῶ- σιμος καὶ τοῦ ἀνεπιδεξιόμενον τὸν «Νουμά».

Ἀλήθεια, εἶδατε καὶ ποῦ ἔγραψεν ὁ «Νου- μᾶς» σχετικῶς με τὴν ἀφιέρωσιν τῶν στίχων σας πρὸς τὸν Κοσμήτην Παλαμᾶν;

— Ναι, ποῦ ἔστειλαν τὸ σχετικὸν ἀπόκομμα, μᾶς ἀπατιᾷ με τὴν ἰδίαν ἀταραξίαν ὁ διευθυντὴς τῆς παι- αιδεύης ἐκέλευε «Τέχνης», γιατί ἐγὼ δὲν διαβάσω «Νουμά». Ἡ ἀφιέρωσίς μου πρὸς τὸν Παλαμᾶν δὲν εἶχεν ἄλλον λόγον παρὰ με ἐκμύσθη τῆς ἀκοιμῆς μου ἐπιτήρησιν πρὸς παλαιὸν μου φίλον καὶ διδάκα- λον τόσον, ὅσον καὶ πρὸς τὸν ποιητὴν, τὴν προσωπι- κότητα τοῦ ὁποῖου θεωροῦ ἀνωτέραν πάσης ἄλλης μεταξὺ τῶν συγχρόνων μας. Ἄλλ' ὁ «Νουμάς» με τὴν κακομοιρίαν ποῦ τὸν χαρακτηρεῖ, ἐνόμισεν ὅτι ἠμποροῦσε γὰ με διᾶξαι καὶ ἔγραψεν ὅσα ἔγραψε.

— Καὶ γιατί γὰ σὺς διᾶξαι;

— Διότι ἀπειμάκρουνα τὸν διευθυντὴν του ἀπὸ τὸ Γραφεῖον τῆς Λογοκρισίας, ὅπου ἤθελε ν' ἀρρομι- σθῆ καὶ διὰ γὰ μὴ συμβῆ εἰς τὴν ἰπηρεσίαν τὴν δ- ροικαὴν διηγήθαι ὅτι συνέθετ' κατά τὸν με αὐτὸν εἰς τὴν Προληπτικὴν Λογοκρισίαν.

Ἄλλ' ἐν πισοτάτῃ ἀπηγγέσει μὲς εἶπεν ὁ νεωτε- ριστικῶτατος ἀπὸ τῶν πεζογράφων μας κ. Κώστας Χατζόπουλος.

Περιοδικὸ «ΕΛΛΑΣ»

ΣΗΜ. «Νουμά». Θυμίζουμε στὸν κ. Χατζόπουλο ὅτι ὁ κ. Ταγκόπουλος «ἀπεσπᾶσθη» με Ὑπουργικὴ Διαταγὴ εἰς τὴν «Προληπτικὴ Λογοκρισία» κ' ἔτσι ὁ κ. Χ. δὲ βρέθηκε εἰς τὴν σκληρὴν ἀνάγκη γὰ τὸν «ἀτομακρύνει», καθὼς διαβεβαίωσε τὸ διακριτικὴ συντάχτη τοῦ φιλολογικώτατου περιοδικοῦ. Τίποτ' ἄλλο.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Μέσα στὰ τυπογρ. λάθη ποῦ δυστυχῶς σὲ κάθε φύλλο τροπιώνουν στὸ Δὸν Κιχῶτη εἶναι κ' ἓνα στὸ περασμένο φύλλο ποῦ πρέπει γὰ διορθωθῆ, γιατί ἀλλίξει ἡ ἔννοια: Σελιδ. 51 (41) 2η στήλῃ στίχος 34 ἀντὶ: πρόσταξε γὰ νει σὺν ἀνθρώπος μικραμένος, γράφε: πρόσταξε γὰ τὶ τὶ σὺν κ. τ. λ.

κ. Δ. Φ. Καὶ βέβαια μπορεῖς γὰ γράφεις. Ἐχεις μὲ λεπτὴ εἰρωνεία ποῦ λείπει σχεδὸν τέλεια ἀπὸ τοῦ ποιητῆς μας. Ὅμως ἀν θέλεις γὰ προκοψεῖς εἰς τὴν Τέχνη, μὴ τὴν κάνεις γυναῖκα σου, παρὰ ἐρωμένη σου. Ἡ πρακτικότερη δουλειὰ γὰ εἶναι γὰ... τὴν κοιλία. — κ. Στεφ. Χαρ. Τὸ γράμμα σου διγεί ζητήματα ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο τοῦ «Νουμά». Τὸ διήγημά σου ὁμορφο εἰς τὴν ὑπόθεσιν, μὰ ἀδού- λευτο, καὶ ὀδηγεῖ με ἀπότομο πῆδημα—ἐκεῖ ποῦ ἴσως δὲν ἐπιτρέπεται—εἰς τὴν λύσιν, ποῦ εἶναι πολὺ πολὺ καλὴ. — κ. Ἀνα- στάσιος ὁ κ. Ρ. Γκ. τὸ ἔλαβε. — κ. Cattivo. Ἐχεις πολὺ δίκιο, μὰ ποῦς γὰ μᾶς ἀκούσει. — κ. Γ. Δ. Βαρ. Καλὲς εἰκόνες, προ- πάντων ἡ τελευταία, μὰ δίχως μὲ κεντρικὴν ἰδέα ἢ ἀισθη- μα. — κ. Ταμπούραν. Τὴν εἶδαμε κ' ἐμεῖς τὴν κριτικὴν ποῦ ἄρχισε γὰ δημοσιεῖται γὰ τὸν Παρθένῃ. Μὰ γιατί γὰ πα- ραξενεῖσαι! Ἔτσι γράφουνε πάντα ὅλοι οἱ δημοσιογράφοι

καὶ δημοσιογραφίζοντες λόγοι. Λόγια παλαιά, γενικά, φρά- σεις λαμπρές, φουσκωμένες ποῦ τὶς στίβεις καὶ δὲ βγάξεις ζουμί. Τὴν ἀνάληψη ἐνὸς πίνακα ἢ ἐνὸς βιβλίου τὴν ἀπο- φεύγουνε σὺν τὸ διάβολο τὸ λιβάνι γιατί ἐκεῖ δὲ χωροῦνε γενικολογίαι καὶ πομπώδικοι ἀφορισμοὶ ποῦ δημοσιογροῦν τὴν εὐκολὴ σοφία στὸν τόπο μας. — κ. Ἀνάποδο. Τὸ παρα- δεχόμεσθε καὶ μεῖς πὸς τοῦ ἀμῶξει, καὶ με τὸ παραπάνω, τὸ «Ἄριστοιο τῶν Γραμμάτων»... καὶ τῶν Τηλεγραφήμα- τῶν, ἀφοῦ τόσον καιρὸ χρημάτισε διευθυντὴς τῆς Λογοκρι- σίας κ' ἔτσι ἀπόχησε πέρα στὰ γράμματα καὶ στὰ τηλε- γραφήματα.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΛΥΡΑ.—(Τεύχος Σεπτεμβρ.—Δεκεμβρ.) Με πλοῖσα φι- λολογικὴ ὕλη, καὶ πρωτοσέλιδο ἓνα ἰκέρωγο ποίημα τοῦ κ. Μ. Μαλακάση «Τὸ τραγοῦδι τῆς χήρας».

ΑΝΘΡΩΠΟΘΗΣ (Δεκεμβρ.) Με ποιητικὴν φιλολογικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ὕλη. Μὴ ἀξιολογὴ μελέτη τοῦ κ. Τυμφορ- στοῦ «Παλαμᾶς—Ἀποστολάκης» καὶ τὸ περίφημο ἄρθρο τοῦ Κ. Ἄμαντον γὰ τὸ καζομοιο τὸ γλωσσικὸ ζήτημα.

MERCURE DE FRANCE (1 Ιανουαρ.) Μπίνισουκ: Ἐνας πρόδρομος τῶν Μπλοισεβίτων: Νεοαίθερ.—Περγιέ: Ἄνθ φιλόσοφοι.—Τοννέ—Λερί: Ποιήματα.—Ζαν Ἀζαμ- πῆς: Οἱ τροβαδούροι τῆς Ὁβέρνης. Ρενέ Φρασόν: Ἀσια- τικῆς εἰκόνες.—Ζοζέ Ντυαμῆλ: Γὰ μὴν ἀναγέννησιν τοῦ θεάτρου κτλ. κτλ.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΡΑΜΑΤΑ

ΤΟΜΟΣ Α'

- 1 — ΖΩΝΤΑΝΟΙ ΚΑΙ ΠΕΘΑΜΕΝΟΙ (3 πράξεις)
 - 2 — ΟΙ ΑΛΥΣΙΑΔΕΣ (3 πράξεις).
 - 3 — ΣΤΗΝ ΟΕΩΠΟΡΤΑ (μὴ ὑπόγραφο).
- Ἐξαντλημένα. Φύλλα τυπογρ. 10—12. Δρ. 5 ὁ τόμος.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΔΙΑΜΟΝΗ	ΣΩΜΑΤΑ

ΣΗΜ. Ἐπειδὴ τὸ χαρτὶ καὶ τὰ τυποτικά εἶναι ἀκριβᾶ σήμερα κ' ὁ ἐκδοτὴς, γὰ γὰ προβεῖ σ' ἐκδοσὴν φιλολογικῶν ἔργων, πρέπει νᾶχει σίγουρο ἀπὸ πρὶν ἓνα ἀριθμὸ ἀγορα- στῶν, παρακαλοῦμε ὅσοι θέλουνε ν' ἀποκτήσουν τὸ βιβλίον, γὰ συμπληρώσουν τὸ κομμάτι αὐτὸ, γὰ τὸ κῶφουν καὶ γὰ μᾶς τὸ στείλουνε εἰς τὴν διεύθυνσιν: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ Poste Restante ἔξωτεριχοῦ, Ἀθήνα.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ ΤΑ:

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑΣ

ΔΡΑΧ. 4

ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ,, ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ'

Σάββατο Ἀθήνα, 25 Ἰανουαρίου 1920

ΑΡΙΘ. 668

ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΜΕ ΤΟΝ κ. ΓΛΗΝΟ

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Είχα την ευκαιρία τις προάλλες, ένα πρωινό, να μιλήσω με τὸ Γεν. Γραμματεῖν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ πρωτοεργάτῃ τῆς Ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως κ. Δ. Γληνὸν, μέσα στὸ γραφεῖο του.

Ὁ κ. Γληνὸς μοῦ παραπονέθηκε γιὰ τὴ στάση τοῦ «Νουμά». Ἀναγνωρίζοντας — καὶ μοῦ τὸ τόνισε αὐτό — τοὺς δεκαεξάχρονοὺς ἀγῶνες του γιὰ τὴν ἐπιζωότην τῆς ζωντανῆς, τῆς Ἑθνικῆς μας γλώσσας ποὺ οἱ ἀνίδεοι καὶ οἱ κακόπιστοι (βλέπε τελευταῖο ἀρθρὸν τοῦ κ. Ἀμαντοῦ γιὰ τὸ Γλωσσικὸ ζήτημα) ἐπιμένονε νὰν τὴν λένε «Μαλλιαρὴ» ἢ «Ψιχαρικὸν κατασκευασμὸν», ἀπορεῖ πῶς ὁ «Νουμάς», σήμερον ποὺ βλέπει νὰ πραγματοποιοῦνται τὰ ὄνειρά του καὶ νὰ στεφανώνονται οἱ ἀγῶνες του, ἀντὶ νὰ χαίρεται καὶ νὰ πανηγυρίζει, τὸ ἐναντίον, γκροινιάζει, διαμαρτύρεται καὶ πολεμᾷ με κάθε τρόπο τὴ Μεταρρυθμίση.

Τοῦ ἐξήγησα πῶς αὐτὸ δὲ γίνεται ἀπὸ λόγους «προσωπικοῦς», ὅπως μ' ἄφισε νὰ νιώσω. Οἱ τυχεροὶ συντάχτες τοῦ «Νουμά» ἀγωνίζονται γιὰ ἰδέες, ἀφίνοντας τὰ πρόσωπα καὶ τὰ προσωπικά τους κατὰ μέρος. Οἱ συντάχτες τοῦ «Νουμά» ἀκολουθοῦν πιστὰ ἓνα σύστημα στὸν ἀγῶνα τους, τὸ σύστημα τοῦ Ψυχῆου, ἔτσι δὲν μποροῦνε νὰ δεχτοῦνε «συμβιβασμοὺς» οὔτε «μέσην ὁδὸν», οὔτε γλώσσα μιχτή, οὔτε τίποτε. Θέλουνε τὴ «Μεταρρυθμίση» γενική, ὀλοκληρωτική, σ' ὅλα τὰ σχολεῖα, σ' ὅλες τὶς τάξεις, ἀπὸ τὴν πρώτην τοῦ Δημοτικῶν ἕσαμε τὴν τελευταία τοῦ Γυμνασίου. Καὶ θέλουνε ἀκόμα τὸν κ. Γληνὸν νὰ τὸν ἰδοῦνε νὰ πρωτοστατεῖ καὶ σὲ κατὰ ἄλλο, σημαντικώτερον: στὸ φωτισμὸ τῆς Κοινωνίας με γρηὴ καὶ συστηματικὴ προπαγάντα (μυροσούρες, διαλέξεις, ἐφημερίδες, περιοδικὰ, κ.τ. κ.τ.). Μόνον ἅμα φωτιστεῖ ὁ λαὸς, μόνον ἅμα τὸ καλογενέσει ὁ λαὸς πῶς τὸ γλωσσικὸ ζήτημα δὲν εἶναι μονάχα φιλολογικόν, οὔτε μονάχα ἐκπαιδευτικόν, ἀλλὰ προπάντων ζήτημα κοινωνικόν, ζήτημα πρώτης ἀνάγκης γι αὐτόν, τότε μόνον θὰ τὸ ἀγκαλιάσει, θὰν τὸ κάνει ζήτημά του, ἔτσι ἢ λύση του θάρθει ὀμαλά, κανονικά, ἀνεμπόδιστα.

Ὁ κ. Γληνὸς ποὺ βλέπει πλατεῖα κ' ἔχει κέρει τὸ ζήτημα με τὴν καρδιά του, ποθώντας περισσότερον ἅμα καὶ ἄλλοτε τὴ γλήγορη καὶ ὀλοκληρωτικὴ λύση του, μοῦ ἀπόδειξε πῶς ὅτι ἔκαμε ὡς τώρα δὲν ἔκαμε ἀπὸ συμβιβασμό, μὰ γιατί φρονεῖ πῶς τὸ πρᾶγμα ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνει, σιγά-σιγά καὶ μεθοδικά.

— Ἐγὼ ὑπονομεῖσα τὰ θεμέλια τῆς καθαρεύουσας, εἶπε. Ἔβαλα τὴ Δημοτικὴν εἰς τὰς ἔξῃ τάξεις τοῦ Δημοτικῶν Σχολεῖου. Ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου. Τὰ παιδιὰ σήμερον, μαθαίνοντας τὴ Δημοτικὴν, μόνον τους θὰ σιχαθοῦν τὴν καθαρεύου-

σα, ποὺ ὑποχρεωτικὰ θὰ συναντήσουνε στὸ Γυμνάσιο. Τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ θὰ κάνουν τὴ σύγκριση καὶ θάναν σὲ θέση νὰ ἰδοῦνε τὸ σωστό. Τὸ ἴδιο κ' οἱ διασκόλλοι τους. Πρὶν ἐφαρμώσω τὸ σύστημά μου, οἱ δημοτικιστὲς δημοδιδάσκαλοι ἦσαν δέκα στοὺς ἑκατό. Σήμερον, μέσος σὲ τόσο λίγο σχετικὰ καιρὸν, δέκα στοὺς ἑκατό εἶναι οἱ ἀντιδραστικοί. Ὑστερ' ἀπὸ πέντε ἢ πολὺ χρόνια εἶμαι παραβέβαιος πῶς τὸ ζήτημα θὰ ἔχει ὁριμώσει τόσο, ὥστε ὁ διάδοχός μου θὰ μπορέσει νὰ μπάσει τὴ Δημοτικὴν, δίχως κόπο καὶ ἀντίσταση καὶ στὸ Γυμνάσιο.

Ὑστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐξήγησιν ὁ «Νουμάς» τὸ θεωρεῖ ὑποχρέωσή του νὰ ὑποστηρίξει τὸν ἀγῶνα τοῦ κ. Γληνοῦ, κρατώντας πάντοτε τὴν ἐπιφυλάξιν του.

Δ. Π. Τ.

ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΒΡΥΣΗ

Clear and sweet is my soul
WHITMAN

1

Ἡλιος, ἀνήφορος,
Βαθὸν λαγκάδι
Κλεισπὸ — ποῦ δροσίμα
Κι' ἄερα χὰδι!

Μὰ ἦρθες στὸ ψήλωμα,
Στὸ ἐρημοκλήσι
Τῆς θείας ἀγάτης,
Στὴν ἅγια βρύση:

Στέκεις! Τόλόδροσο
Φερὸ τοῦ ἀέρα
Σ' ἀρπάει. Ἡ θάλασσα
Λάμπει ἀπὸ πέρα!

2

Καὶ δὲν ἀρχίσαμε
Ἄπάνου ἐκεῖ
Βατολογήματα
Σὰν ἔθνηκοι:

Τὸ πέλαο βλέπαμε
Τὸ γαλανὸ
Πέρα ποὺ ἀκούμαγε
Στὸν οὐρανὸ,

Γλυκεῖα συντρόφισσα! —
Καὶ σιωπηλοὶ
Τὰ χεῖλη ἐνώναμε
Σ' ἓνα φίλι.

3

Καὶ τώρα ἀτάλυνον
—Ψυχὴ μου, Ζωὴ μου—
Κοίματα κι' ὄνειρα
Καὶ δισταγμοὶ μου!

Κι' εἶμαι τὸ πρόβατο
Τὸ πλανημένο
Ποῦ ἦρθα στὸν οἶκο Του
Τὸν ἀγιασμένο.

Ξανά. Ἡ ἀλήθεια Του
Λάμπει στὴ φύση,

Νεχτάρι ἀθάνατο
ἀπ' ἄγια βροση.

4

« Ἐδῶ λαλήματα
Φαιδρὰ πουλιῶν,
Μοσκοβολήματα
Βασιλικῶν.

« Ἐδῶ τρεχούμενα
Κυλοῦν νερά,
Γοργοτρεχούμενα
Καὶ φοιτερά.

« Ἐδῶ ἀγιοκλήματα
Κι' ἐδῶ ροδιές—
Δροσολογήματα
Καὶ μυρουδιές.»

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΤΟΥ ΑΜΑΝΤΟΥ

Ἄφοδ' ἔγινε κοινθέντα σὶ τὸ «Νουμῶν γὰρ τὴ γλωσσική μελέτη τοῦ κ. Ἀμαντοῦ (Ἐπὶ τὴν μέσην λύσιν), περὶ δ. Ἀνθρωπότης», ἀρ. 2) καὶ ὁ Ἀμαντος ἀπάντησε μὲ μιὰ προσοδήκη ποῦναμε σὶ τὸ χωρῆτὸ Ἐσκαπύπωμα τῆς μελέτης του, σὶ τὴ σελ. 20—21, ἄς κάνομε τὸν κόπο νὰ προσέξομε λίγο σὶ τὴ φυλλάδα του.

Τὸ πρῶτο ποῦ παρατηροῦμε εἶναι τοῦτο: Ὁ κ. Ἀμαντος, ἰάχα γιὰ νὰ συστήσει τὴν ἀνάκτη γλώσσα, φαίνεται πὼς χιπιάει καὶ τὴν καθαρεύουσα καὶ τὴ δημοτικὴ τὸ ἴδιο. Φαίνεται ὅμως μονάχα πὼς κάνει ἔτσι. Γιατί, γιὰ νὰ χιπιάσει τὴν καθαρεύουσα, τὴν κατηγορεῖ πὼς κάνει τὸ κολοκῆθι κολοκύνθιον, τὸ ἐπρόσταξα πρὸς ἑταῖα καὶ τὰ γραμμένος, φτεμένους γεγραμμένους καὶ πεφτυμένους, δηλ. πράματα ποῦ δὲν εἶναι διόλου τρομερὰ καὶ γιὰ γέλια καὶ ποῦ εἶναι πολὺ λογικὸ νὰ τὰ κάνει ἢ καθαρεύουσα. Γιὰ νὰ χιπιάσει ὅμως τὴ δημοτικὴ, τί κάνει; Πρῶτο τὴ βοῖζει μὲ τὰ ὄνματα μαλλιάρη καὶ ψυχάρικη. Γιατί; Ἐμεῖς γιὰ τὸν Ψυχάρη ξέρομε πὼς δὲν ἔκαμε τίποτ' ἄλλο ἀπ' τὸ νὰ κολοκῆθισι σὶ τὰ γραμματικά του ὅσο μποροῦσε καλύτερα τοὺς νόμους καὶ τὴ γραμματικὴ τῆς νεοελληνικῆς, τοὺς νόμους καὶ τὴ γραμματικὴ ποῦ δὲν ἔφτιασε αὐτός, παρὰ ὁ Ἑλληνικὸς λαός, καὶ ποῦ τοὺς ἀκολούθησαν, χωρὶς νάχουν καμμιάν εἰδηση γιὰ τὸν Ψυχάρη καὶ ὅσοι ζήτησαν πρὶν ἀπ' αὐτὸν νὰ γράφουν πραγματικά, σωστά, νεοελληνικά. Γράφει ὁ συχωρεμένος Ἀντωνιάδης, ποῦτ' ἄν καὶ φίλος, ἀπ' δὲν κάνο λάθος, τοῦ Χαλκιδάκη, σὶ τὸ «Χουσομαλοῦσα τῶν Σφακιῶν»: συνέλεψε, ἰδὼν ὁμορφῶ φράγμισσῶ τὴν ἀγάτη, αὐθιμασσε, ρωτισχρητηθήκη καὶ (αὐτὸ τὸ σημειῶν γιὰ τὸν κ. Καμπόρογλου), καυχησιτηκαφτυχία, φτυχισμένον κτλ. κτλ. Αὐτὰ

τί εἶναι μαλλιάρη καὶ ψυχάρικη ἢ ἀπάλλιαστα; Γιατί, ἴταν τὰ γράφομε κ' ἐμεῖς, ἢ γλώσσα μας δὲν εἶναι δημοτικὴ, παρὰ εἶναι μαλλιάρη καὶ ψυχάρικη; Τὸν κ. Ἀμαντο δὲν τὸν μέλει γιὰ τὴν ψευτιά ποῦ ξεστομίζει συνεθιγιά. Βοῖζει: μαλλιάρη καὶ ψυχάρικη. Δεύτερο, χιπιάει τὴ δημοτικὴ κατηγοριότητα τὴν ἢ γὰρ μορφές, ποῦ τίς ἔπλασε αὐτός του: ἀναφτυμένους, διακριμένους, φρουραρχεῖο Παρτενός, ἢ γιὰ τίπους διαλεχτικούς, ποῦ κανεῖς ἀπὸ τοὺς δημοτικιστῆς δὲ μεταχειρίσθηκε: ἐρκάτανε, ἢ ρκουνταν, ἢ ρκόντων. Τοὺς γάρωψε σὶ ἀρχεῖα τοῦ Δεξικοῦ καὶ τοὺς ἀράδιασε, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δάσουν καὶ ἐντύπωση γιὰ τὴ δημοτικὴ. Στὴν ἀπάντησή του γιὰ ὅσα τοῦ παρατήρησε ὁ «Νουμῶν», λέει πὼς δὲ βεβαίωσε δι' τοὺς τύπους αὐτοὺς τοὺς ἔγραψαν οἱ δημοτικιστῆς καὶ πὼς τοῦ Παρτενός τὸ «α» εἶναι υπογραφικὸ λάθος. Ἐγὼ ὅμως βλέπω καὶ σὶ τὸ Ἐσκαπύπωμα (σ. 6), ὅτεσ' ἀπὸ τὸσος διόρθωσες ποῦναμε, γραμμένο γάλλι: Παρτενός. Καὶ γιὰ τὸ φρουραρχεῖο δὲ βλέπω σὶ τὴ σελ. 10-11 πὼς γράφει ἀπέδειχθη ὅτι εἶναι γελοῖον νὰ μεταβληθεῖ π.χ. τὸ φρουραρχεῖον εἰς φρουραρχεῖο. Ἡ διατύπωση αὐτὴ καὶ τὸ ἀπέδειχθη ἀπὸ γιὰ τοὺς ἐνεργῆσα ἐννιά ἀπὸ τοὺς ἐκατὸ ἀναγνώστες δὲν μπορεῖ νὰ λέει ἄλλο, παρὰ δι' μεταχειρίσθηκε τὸν τύπο αὐτὸν καὶ φάνηκε γελοῖος. Ποῦ βοῖζεται λοιπὸν ὅτεσ' ἀπ' αὐτὰ ἢ καλὴ πίστη καὶ ἢ γλωσσικὴ ἀμεροληψία τοῦ κ. Ἀμαντο;

Δεύτερο, κάνο σ' αὐτὰ ποῦ λέει σὶ τὸ τέλος τῆς Προσθήκης του: «Ὅτε διὰ τὸ ἀναφτυμένους (σὶ τὸ κείμενο γράφει: ἀναφτυμένους) διακριμένους, φρουραρχεῖο εἶπα δι' ἐργάτησας, ἀλλ' ἐν δὲν πρέπει νὰ γίνον τῆτοιαι μεταβολαί, δὲ γίνον δὲ, ὅταν ἔν γίνεταί δεκτικὸς κανένας συμβεβημένος. Ὅσοι γὰρ

φων ανέπιγμένους, διακεκριμένους, φρονταρχείο, κάμνονα κάποιο συμβιβασμό με την καθαρεύουσα!»
 Έχουμε να τωδ απαντήσουμε: "Εμείς δε γράφουμε ούτε ανέπιγμένους και διειρημένους ούτε ανέπιγμένους και διειρημένους. Ψευτική κ' ή μία κ' ή άλλη απόδειξη. Άρκως και το συμπέρασμα. Το ίδιο προκύπτει κ' ο συζωρεμένος Κόνιος: Πώς θα ποίμε δίχως αναδιπλασιασμό το πεφιλημένη, θά το ποίμε φιλημένη; Αε θα το ποίμε έτσι, γιατί έχουμε το δημοτικό άγραπημένη. Και γιά τις λέξεις «ανεπιγμένους» και «διακεκριμένους» θα ποίμε μορφωμένους ή και άλλο τέτοιο και διαλεχτός ή εξαιρετικός ή ξεχωριστός.

Τίποτα παραπάνου δε φανερώνουν τα «ανεπιγμένους» και «διακεκριμένους», τωδ είναι μεταφράσματα από ξένες γλώσσες, όχι ελληνικά ούτε αρχαία ούτε νέα. Στοιτάθουμε σε κάτι τέτοια, όχι μόνο γιά το λόγο πώς είναι ή γλώσσα μας γιωγή, παρά το περισσότερο γιά το ποσώθηκαμε με την καθαρεύουσα, τωδ επειδή δεν είναι γλώσσα με δική της παρφή και χαρακτηρισμό, όχι μόνο αρχαίσει, παρά και γαλλίσει, γερμανίσει και ό τι άλλο θέλεις κάνει, και τα μιτά έκενώσ τοι κά μεταχειρίζεται, και γι αυτό ή ίδια έννοια μπορεί να βρεθεί τυμένη ή αρχαία ελληνικά ή γαλλικά ή γερμανικά ή ιταλικά και να σπάμε το κεφάλι μας γιά να την αποδώσουμε νεοελληνικά, ενώ αν ξέραμε καλά τη γλώσσα μας και είχαμε μορφωθεί σ' αυτή, θα βρήκαμε έτοιμη τη λέξη γιά να εκφράσουμε εκείνο τωδ θέμε ή θά μās είναι πολύ εύκολο να την φτιάσουμε. Το φρονορχείο πάλλ, τωδ το γράφουμε έτσι μόνο γιά την ώρα, μπορεί ύστερα να κατανήσει φρονορχείο (όχι φρονορχείο κ' ο στήν κοινή δημοτική), αν ξοραμερήσει πάλλ εκείνη ή αμία ποίκαμε και το στοιχείο στοιχείο. Αεν ξέρουμε. Έμεις και το φρονταρχείο και το φροναρχείο το ίδιο τώχουμε γιά δημοτικά, άφού και αυά δυό λείπει το τελικό υ. Όπως είναι δημοτικά και το θεοίο και τή θεοίο. Αε βλέπουμε τωδ είναι ό συμβιβασμός με την καθαρεύουσα έδαφείο.

Τρίτο, βλέπουμε ό κ. "Αμαντος γράφει: «ή μιλιαρή δέχεται και ξένες λέξεις πολλές». «ή μιλιαροί ... μεταχειρίζονται άδιακρίτως και εισάγουν άδιακρίτως ξένες λέξεις». «ή μιλιαροική τάσις της εισαγωγής ξένων λέξεων» από το δ ή λ α τ ο υ, το ύποτον αν έλλεγει θελοσιπέ (sic) ή πιστικλέτα (sic) θά ηγαρίσει ίσως τούς μιλιαροίς περισσότερο» κτλ. Ψέματα όλ' αυά τα «ευχαρισίως» και «άδιακρίτως» και «άδιακρίτως» και «ή τάσις» και το «θα ηγαρίσει». Διαφένδει κ' ό ίδιος τόν έννοια τωδ με τόν παραπάνου παρόμοιο: «Είναι βίως τεοιοερον όι όι αναίσταται τοδένισιον έν έφρόνισιν μέγισι τώδε δι' ειδικής επιμερείας να επιτύχουσι τήν έξελληνισίον τών ξένων λέξεων. αί όποιαί πρό πάντων διά τών πρακτικών τεχνών εισέρχονται καθ' έκάστην.» Αφού «διά τών πρακτικών τεχνών εισέρχονται» πώς εισάγουν τις ξένες λέξεις οι μιλιαροί; Και γιατί αυάτους φορτώνεται ό κ. "Αμαντος γιά το Wagon-lit και όχι το Ύπουργείο της Συγκοινωνίας και τούς εφημεριδογράφους;

Τέτατο, ό κ. "Αμαντος γράφει: «Η καθαρεύουσα σφριζείται κατά μέγα μέρος εις το φωνητικόν, το τωλικόν και το λεξικόν άκόμη της αρχαίας ελληνικής». Ψέματα δι ή καθαρεύουσα σφριζείται στο φωνητικό της αρχαίας. Η Έπιστήμη κάθε άλλο άποδείχτει. "Αν εξαίρεσουμε τα συμπλέγματα κτ και πτ και ίσως και τίποτ' άλλα παραμικρά πράματα δεν ξέρω τί μπορεί να δικαιολογήσει αυή τη βεβαίωση. Πολύ περισσότερο ή δημοτική σφριζείται στο φωνητικό της αρχαίας. "Ας μās απαντήση ό κ. "Αμαντος: Ποιά είναι συμφωνότερα με το φωνητικό της αρχαίας: τα άντρας (άνδρας), δέντρο (δένδρο), μπαίνο(μβαίνο), οκίζω, οκολείο, αισθάνομαι όχτρος, έχτες, κερί, (άδιάφορο γιά ποιο λόγο το ε) κτλ. ή τα άνδρα, δένδρον (με νεολλ. δ), έμβάινο (εμνένο), οκίζω, οκολειον, αισθάνομαι, έχτρος, χδές (με νεοελλ. θ, ζ), κηρίον (khirion).

Αντίθετα δεβαιώνει: «Η μιλιαροή... εδασισθημόν επί της προσφορικής παραδόσεως, ως έαν το Έλληνικόν Έθνος μόλις τώρα ήρχισε τόν βίον του τόν πολιτικόν και τόν ανευματικόν». Κι αυά φέμαι, μεγαλύτερο απ' το πρώτο. Πώς σφριζήσατε μόνο στην προσφορική παράδοση, άφού έμεις λέμε κ' αποδείχουμε πώς ή δημοτική μας γλώσσα είναι το μοναχικό παιδί της αρχαίας Έλληνικής, άφού έχουμε δημοτικά κείμενα τωδ αρχίζουν σχεδόν από τα χρόνια τωδ Χριστού κ' άφού άκόμη και το εύκολότερο και αναγκαίτερον της αρχαϊκής» δεν προσπαθούμε να ή αντικαταστήσουμε, όπως λέει ό κ. "Αμαντος, παρά το δεχθήκαμε συμμορφωνοντάς το με τη δημοτική γλώσσα, όπως τότε σήα από τή 1873 άκόμη ό Κοκονέρος; Κι ό ίδιος "Αμαντος δεν είναι τωδ λέει πώς ή δημοτική «δέχεται αρχαίας λέξεις, πώς όποιας όμοιας μετασχηματίζει κατά την νέαν»; Πώς λοιπόν σφριζείται μόνο στην προσφορική παράδοση; "Επειτα τί δουλεία κάνει με τούς συναδέφους του στο Λεξικό ό κ. "Αμαντος; Δεν είναι ή δουλεία τωδ να μαζέφουν όλο το θησαυρό της νεοελληνικής και από την προσφορική παράδοση και από τα γραφτά ανημέια;

Πέμπτο βλέπω—μα ός μαφώσουμε το πέμπτο και τή ρεβία γιά τώλλο φίλλο, γιατί δεν περισσεύει τώμα τόπος.

I. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΑ ΤΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΑ

Το Θέατρο τωδ Ώδειου έχει γιά ποσορισμό του και πρέπει να έχει, να γίνει το επίσημο θέατρο τωδ τόπου. Όλη ή διανοητικότητα του, όλη του ή ψυχή δεν έχει τίποτε το υίσοπλαστικό, καμιά νεότητα, ώστε να δημιουργήσει ποτέ τίποτε αληθινά καινούριο. Άλλοστε γιά να αναπτυχθούν άργότερα τα επαναστατικά θέατρα πρέπει να υπάρχει ή βάση, πρέπει να υπάρχει πρώτα σχεδόν τέλει ή επίσημο, το κλασσικό θέατρο. Το Έλληνικό Θέατρο άρχισε με πρόγραμμα επαναστατικό, μ' ένα σκοπό πολύ άνώτερο, άλλ' ήθε προωρα, βρήκε το έδαφος άνέτοιμο, έδωσε μερικέ παραστάσεις πολύ φωτεινές, άλλα δεν μπόρεσε να κρατηθεί, κ' αναγκαστικά έξέπεσε. Μοιραία, πολύ π-

ρισσότερο, παρά από λάθος του. Το Θέατρο του 'Ωδείου όμως έχει τα μέσα να επιτύχει, ότι θέλει, και γι' αυτό δεν του επιτρέπεται να επιδείχνει τις αδυναμίες, τα χτυπητά λάθη που παρουσιάζει δυστυχώς άροκατά συχνά, να δίνει μιὰ παράσταση γελούα (δὲ μπορεί δυστυχῶς να χαρακτηριστεί αλλοιώτικα), σὺν τὴν προχτεσινή. Τὸ Θέατρο τοῦ 'Ωδείου δὲν ἔχει στιγμή τὸ δικαίωμα νὰ ξεχνᾷ, ὅτι ἔχει τὴν υποχρέωση, σὺν ἄλλ' ἀδιάκοπα, νὰ προοδεύει, μορφώνοντας συχνὰ καὶ τὸ κοινόν.

Φυσικὰ ἀξίζει κάθε ἔπαινο ἢ θέληση του νὰ παρουσιάσει, κοντὰ σὲ ἔργα κλασσικὰ καὶ σύγχρονα τῆς παγκόσμιας φιλολογίας, καὶ ἔργα πρωτότυπα ἑλληνικά. Τὸ κοινὸ πρέπει νὰ γνωρίσει ὅτι ὠραιότερο μπορεί νὰ δημιουργήσει ἢ νεότερη δραματικὴ Ἑλληνικὴ Τέχνη, νὰ τὴ συγκρίνει μὲ τὰ ξένα ἔργα, νὰ καταλάβει τίς αδυναμίες τῆς, καὶ τὸν κυριώτερό τους λόγο, ὅτι δὲν μπορεί γιὰ τὴν ὥρα νὰ εἶναι περισσότερο πικρὰ σκετικὰ καλὴ, γιὰτί φταίει ὁ ἑαυτὸς του, ἢ ἔλλειψη ἀτομικῆς του ψυχῆς, ὥστε νὰ δώσει ὕλη σὸ δημιουργοῦ, καὶ πρέπει καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Τέχνη νὰ υποστηριχθεῖ. Ὁ Ἕλληνας συγγραφεὺς πρέπει νὰ ξέρει ὅτι ἂ γράφει ἔργο καλόν, ἔστω καὶ ἀνεκτικὰ μόνον καλὸ σήμερα, θὰ ὑπάσχει ἓνα θέατρο νὰ τοῦ τὸ ἀνεβύσει μὲ σεβασμό, καλλιτεχνικά. Τὸ Θέατρο τοῦ 'Ωδείου θὰ ἀρνιέται βέβαια πάντα τὰ πολὺ νεωτεριστικὰ καὶ τολμηρὰ ἔργα, ἀλλὰ καὶ σιτηρητικὰ μπορούσιν νὰ γραφοῦν ἔργα ὠραία, καὶ τὸ θέατρο τοῦ 'Ωδείου πρέπει νὰ ὑψωθεῖ τόσο, ὥστε νὰ εἶναι τιμητικὸ νὰ δεχθεῖ ἓνα ἔργο, νὰ τὸ δέχεται μόνον γιὰ τὴν ἀξία του καὶ ὄχι ἀπὸ φουσαφί. (Θὰ εἶταν ὑπερβολικὴ μιὰ προσβολὴ στὴ Διεύθυνση τοῦ 'Ωδείου, νὰ ὑποθέσει κανένας ὅτι δὲν παρακινήθηκε ἀπὸ ἀτομικὲς συμπάθειες ἢ υποχρέωσες, ὅτι δὲν κατάλαβε ποιά ἄγνοια, ποιά γελοιοποίησι καὶ τέχνης, ἀκόμα καὶ κάθε ψυχολογίας παρουσιάζον τὰ προχτεσινὰ μονόπρακτα). Εἴσιν τόσο ἀνόητα, τόσο πολὺ πληγτικὰ, ὥστε δὲν εἶδιν πᾶ ἀνία, προκαλοῦσαν γέλια.

Ὁ Γελιμὲρ τοῦ κ. Πολέμη καὶ ἡ Βυζαντινὴ Τραγωδία τοῦ κ. Κορομηλά ἔχουν τὴν ἀιότητα νὰ εἶναι δράματα λυρικά, ἢ «Γιαγιά» τοῦ κ. Α. Α. Κ. κοινωνικά. Ἡ γιαγιά ἔχει μιὰ ἐγγονὴ ὀρφανή, πού τὴ λαοεύει καὶ πού γι' αὐτὸ τὴν ἀνάβραψε πολὺ ἀσπύμα. Ἔτσι τῆς λέει τουλάχιστον μὲ παράπονο ἓνας μεσόκοπος θεῖος, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἐξηγεῖ τὸ γιατί, οὔτε καὶ πῶς θὰ ἦδεν ἐκεῖνος νὰ εἶχε ἀνατραφεῖ ἢ Ἄννα. Κάποιοι ἀοριστίες του μένου ἀσυνάρτητες. Φαίνεται, (γιατί ὅλα φαίνονται, καμιά ὀρισμένη ἰδέα δὲν μπορεί νὰ σκηματίσει ὁ θεατῆς), ἓνας ναλὸς ἀστὸς, καθόλου ἐπαναστάτης, καὶ ἡ ἀνατροφὴ τῆς Ἄννας δὲ φαίνεται διαφορετικὴ ἀπὸ τῶν ἄλλων κοριτσιῶν. Ἄν κράτησε μιὰ ἐξαιρετικὴ ἀγνότητι, μιὰ παιδικὴ ἀφέλεια, αὐτὸ φαίνεται νὰ τὸ χρεώσεται πολὺ περισσότερον σὸ χαρακτηῖρα τῆς παρά στὴν ἀνατροφή. Δὲν εἶδε ποτὲ κανέναν ἄντρα. Γιατί; καὶ τότε πῶς ἔτυχε νὰ συναντήσει τὸ μεγάλο, τὸ διάσημο θεατρικὸ συγκομπεὰ πού ζεῖ καὶ τόσο πολί, καὶ πού βέβαια δὲν εἶναι πιθανόν νὰ ἔχει καμιά σχέση μὲ τὸν κύκλον τῶν αὐστηρὰ κρατημένων κοριτσιῶν; Ὅπως δὴποτε, τὸν ἀγάπησε, καὶ σήμερα παντρεύονται. Ἡ Ἄννα, σ' ἓνα μακρὸ μονόλογο, χωρὶς θεῖον, μὲ ἄπειρες ἐπανάληψεις καὶ περιττολογίας διηγίεται στὴ γιαγιά τὴ χαρὰ τῆς. Ἡ γιαγιά ὅμως καὶ ὁ θεῖος ἀνησχοῦν. Χωρὶς ὀρισμένο λόγο φοβοῦνται μήπως ἐκεί-

νος δὲν τὴν ἀγαπᾷ ὅσο τὸν ἀγαπᾷ κείνη, μήπως τὴ θέλει μόνον γιὰ θέμα «ψυχολογικῆς μελέτης», καὶ ἂν εἶναι δυστυχισμένη ἢ Ἄννα, θὰ πεθάνει. Ἡ Ἄννα ἔχει ἀρχῆς φθίσις, ἄλλοστε μόνον γι' αὐτὸ ἀποφάσισαν ἢ γιαγιά καὶ ὁ θεῖος τὸ γάμο. Ἐνας πόνος θᾶν τὴ φροτῶσει ἐνῶ ἡ χαρὰ θᾶν τὴ γιατροῦσει. Θὰ εἶταν καλὸ νὰ ἀνακοίνωναν στὴ γιατρικὴ ἐταιρεία τὴν καινούρια τους ἀνακάλυψη. Γιατί γιὰ τὴν ὥρα οἱ γιατροὶ θὰ συμβούλευαν μόνον τὴν ἀναβολὴ τοῦ γάμου καὶ μιὰ θεραπεία στὰ βουνά.

Παρουσιάζεται μιὰ φίλη τῆς Ἄννας, ἡ Μαίρη. Στὶς σημειώσεις, πού μ' αὐτὲς διακοσμεῖ τὸ πρόγραμμα ὁ συγγραφεὺς, (δὴδεν ἐπεξηγηματικῶς ἀλλὰ πού αὐξάνουν μόνον τὸ χάος γιὰτί δὲ φαίνονται σύμφωνα μὲ τοὺς χαρακτηῖρες, ὅπως ἀμυδρὰ διακρίνονται), τὴν περιγράφει ὑπερβολικῶς σὲ ὅλα, ἐνῶ δὲν εἶναι, καὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι παρά ἓνα καλὸ κορίτσι, πού ἀγαπᾷ, πού ποιεῖ γιὰτί ἐγκαταλείφθηκε ἀπὸ τὸν συγγραφέα, τὸ Χάρις, - πού ξεσπᾷνε, ἅμα βρίζεται μὴν μαζί του λίγες στιγμὲς πρὶν ἀπὸ τὸ γάμο του, φωνάζοντὶς του ὅτι παίρνει τὴν Ἄννα γιὰ τὴν προῖκα τῆς καὶ ἂν ὄχι μόνον γι' αὐτὸ γιὰ θέμα ψυχολογικῆς μελέτης, καὶ πού ὅμως θυσιάζεται... γιὰτί ἡ Ἄννα εἶναι ἀρρωστη καὶ θὰ πεθάνει ἂν ποτέσει. Ἐκεῖνος προσπαθεῖ νὰ τὴν ἰουχίσει, ἔρχεται ἢ γιαγιά ἀναστατωμένη ἀπὸ τίς φωνῆς, τὰ καταλαμβάνει ἅλα, ἡ Μαίρη ἀποχωρεῖ, ἢ γιαγιά δὲ θέλει καθόλου νὰ κοιτῶσει τὸ Χάρις, μὰ κείνος τῆς ἐξηγεῖ ὅτι δὲ μπορεί νὰ γαλιῶσει τώρα ὁ γάμος γιὰτί θὰ πεθάνει ἡ Ἄννα, ὅτι ἄλλοστε τὴν ἀγαπᾷ ἀληθινὰ, ὁμολογεῖ ὅτι ἡ ζωὴ τὸν παρῶσειρε κάποτε σὲ πράξεις ὄχι καλὰ τίμιες, ἀλλ' ὅτι τώρα ἄλλαξε, τὸν ἀγαπᾷ ἢ ἀγνότητι, ἢ δροσιὰ τῆς Ἄννας, καὶ πῶς ἡ Ἄννα ἔγινε γι' αὐτὸν πηγὴ ἀνώτερης ἐμπνευσεως (τὴ φωνάζει καὶ Κρηνοῦλα) καὶ ὄχι θέμα ψυχολογικῆς μελέτης». Κανένας ὅμως δὲν μπορεί νὰ καταλάβει ἂν εἶναι ἢ ὄχι εὐλιχρὴν, τὴ χαρακτηῖρα θέλησε νὰ παρουσιάσει ὁ συγγραφεὺς, καὶ ἡ τέτοια ἀοιστία δὲν ἔχει κανένα ἐνδιαφέρον ἢ ἐλπίδα. Ἡ Ἄννα ἐμφανίζεται στολισμένη γιὰ τὸ γάμο, κανένας δὲν τολμᾷ νὰ τῆς πεῖ τίποτε, οἱ προσκυλισμένοι περιμένουν, ὁ Χάρις τῆς «προσφέρει τὸν βραχιόννα» (ἀπὸ τότε ὀδηγεῖ ὁ γαμπρὸς τὴ νύφη σὸ γάμο).

Φυσικὰ δὲ μπορεί νὰ κριθεῖ ἢ ἠθοποιεῖ ἔβς τέτοιου ἔργου. Εἶταν νὰ ἔλος ὁ διάλογος βιασμένος, ἀφύριστος. Δὲν εἶδίνονται οἱ ἠθοποιοὶ γιὰ καμιά ψυχρότητα, καμιά πασωνία. Κ' εἶδεισαν μιὰν ἀξιοσχηρὴν προσπίθεια. Ἄν ἐξαιρεθεῖ ἢ δ. Μπενή-Ψάλλη (Γιαγιά), πού δὲν εἶδειξέται παρά ἓνα ἄνοστο, ἄψυχο τίποτε. ὁ κ. Κοιτογιάννης (θεῖος), ἂν καὶ δὲν μπορούσε νὰ δημιουργήσει, εἶταν, ὅπως πάντα, πολὺ φυσικός, κύριος τῆς σκηνῆς, ἢ δ. Ζερβοῦ ἔπαιξε μὲ χάρι καὶ δροσιὰ ἀλλὰ δυστυχῶς ἀροκατὰ ποσοποιημένα, ὁ κ. Δεσποῦνης (Χάρις) εἶταν καλὸς, λιτός, ἀληθινός, ἂν καὶ τοῦ ἔλειπε ἐντελὴς ἢ εὐγένεια, στὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνισι, οἱ τῶποιοι ἐνὸς διάσημου συγγραφέα, πού εἶναι σύγχρονα καὶ πολὺ πολιτισμένους, πολὺ γοητευτικούς, καὶ ἢ δ. Κοτσῶλη ἐξασκολοῦθησε νὰ δειγνεῖ μιὰν ἄλματικὴ πρόοδο, νὰ στερεοποιεῖ τὴν ἐπιστοφή στὴν καλὸν ἑαυτὸ τῆς, εἶταν σκεδὸν ἐντελὴς εὐλόγηστη, ἐσωτερικῶς, εἶνε κίσος, καὶ ἂν εἶχε καὶ στιγμὲς — λίγες — πολὺ ὑπερβολικὰ τραγικῆς, θὰ τὴν παράσχε ἢ σημειώση τοῦ συγγραφέα.

(Ακολουθεῖ)

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΤΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ "ΤΥΠΟΣ",

ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",

"Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει να διευθύνονται:

« ΕΤΑΙΡΙΑΝ « ΤΥΠΟΣ » Σοφοκλέου, 3, ΑΘΗΝΑΣ »

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Για το Έξωτερικό δρ. 20 το χρόνο.

» 10 το εξάμηνο.

» 5 το τρίμηνο.

Για το Έξωτερικό φρ. 25 το χρόνο.

» 15 το εξάμηνο.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΜΙΧΤΟΣ κι ο Παρθένος. Δίπλα στην πιο όμορφη δημοτική ή πιο άσκημη καθαρεύουσα και κεί ακόμα που καμιά ανάγκη από κείνες που δημιουργούν με τη φαντασία τους οι καθαρευουσιάνοι, δεν τον υποχρεώνει να την μεταχειριστεί. Δικό του γούστο είναι, κατασκευάσιμα κείνων που επιμεληθήκανε την έκδοσή του και την έκδοση του κατάλογου, δεν ξέρουμε. Κείνο που εμείς νομίζουμε απαραίτητο, και πέστε μας όσο θέλετε υπερβολικούς, είναι πως πρέπει ένας τεχνίτης να παρουσιάζεται ισοδύναμος από άποια πλευρά κι αν τον κοιτάξεις. "Όχι προχωρημένος στο ένα και καθυστερημένος στο άλλο." Αν δεν μπορούνε όλοι να το πιάσουν τι σημασία έχει ή ισορροπία αυτή στο παρουσιαστικό ενός τεχνίτη, που εμείς το κρίνουμε τόσο απαραίτητο όσο και χαρακτηριστικό για το γνώρισμα της διανοητικής του συγκρότησης, τόσο το χειρότερο γι αυτούς. Κ' έπειτα θα θέλαμε να ρωτήσουμε τους τεχνίτες μας, αυτή ή δόλια ζωή τελοσπάντων δεν παρουσιάζει γι αυτούς κανένα άλλο ενδιαφέρον οξω από το ενδιαφέρον που μπορεί να τους γεννήσει ένα πένκο, ένα χαμπαραγιά, ένα θουνό, μια θάλασσα; Αυτή είναι όλη ή ζωή; Βαθύτερα δεν μπορούνε να δούνε οι Τεχνίτες μας; Θά ετσανε αλήθεια θλιβερό να το βεβαιώσουμε, μά είναι βέβαια πως μια τέχνη αφιλοσόφητη δεν μπορεί να νάναι μεγάλη τέχνη. Κ' ή τρομερή ή ανυπολόγιστη έλλειψη της σημερινής γενιάς είναι ή φιλοσοφική της καθυστέρηση, που φέρνει τη διανοητική και τεχνική φτώχεια, που δεν μπορεί να διακρίνει τίποτα άλλο οξω από ένα δέντρο ή από ένα τοπίο. "Όσο για τον «Αϊώνα του Περικλέους» που μάς παρουσιάζει ο Παρθένος σ' έναν από τους πίνακές του, όμολογούμε πως δε βλέπουμε τίποτα που να δικαιολογεί τη σύγκριση με το δικό μας, το σημερινό αϊώνα. Λέγοντας «Αϊώνα Περικλέους» ένδοξοι μια εξαιρετική άνθηση στη λογοτεχνία και στην τέχνη της εποχής του, που δεν μπορεί να συγκριθεί με τη σημερινή εποχή που είναι έποχη από πάντων πολεμικών κατορθωμάτων και προσπαθειών για την εδαφική αποκατάσταση της Φιλής μας.

Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ της «άπλης καθαρεύουσας» κάνει την άπολογία του σ' ένα μακροσκελέστατο άρθρο του. Μιλεί πολλές φορές για «Ψυχαική προπαγάνδα». Έτσι ο Μιστριώτης μπορεί να κοιμάται ήσυχος στον τάφο του. Οι διάδοχοί του συνεχίζουν το έργο του. Γιατί σά μιλάει κανείς για «Ψυχαική προπαγάνδα» δεν κάνει άλλο τίποτα παρά να οδηγεί στο άνίδιο κοινό των αναγνωστών του την παλιά χλιοειπωμένη κατηγορία των Ρουσσικών ρουβλίων που μάς έφροδίαζε μά φροιά κ' έναν καιρό ή Πανσλαβιστική έταιρεία με τον Πεποδονότσεφ. Ρουβλία τότε, ρουβλία λοιπόν και τώρα, ως είναι και ξεπεσμένα. Όχι, κείνοι δημοσιογράφοι. Δεν υπάρχει καμιά Ψυχαική προπαγάνδα, απλούστατα, γιατί δεν υπάρχει ανάγκη από προπαγάνδα: υπάρχει μόνο έπιστήμη, που μάς βροντοφωνάει πως ή γλώσσα δε φτάνεται με ρετσέτες. Γιατί ή άπλη καθαρεύουσα μά ρετσέτα είναι κι αυτή, που την έφευρήκανε οι δημοσιογράφοι. Είναι ή γλώσσα της ήμισυθειας, της άνεμελιάς, της ρομαιικής τσαπατσουλιάς, που δεν άνεχεται τάξη, νόμο, πειθαρχία. ή γλώσσα που μάς διενζολώνει να γράφουμε ένα πέντε, δεκάκι, εικοσι, εκατό άθροα-χρονογραφήματα την ήμέρα, γοητίζ να δίνουμε καμιά σημασία ούτε στο τετακό, ούτε στη σύνταξη, ούτε στο ύφος αυτής κατασκευμένης γλώσσας, που έχει τελοσπάντων κι αυτή τους νόμους της και θα μπορούσε να μάς άπαιτήσει κάποιο περισσότερο σεβασμό. Αυτή είναι ή άπλη καθαρεύουσα, ένα πένδαγρο κι αυτή κατασκευάσιμα, βίας είναι και ή μηχανή, που δε στηρίζεται σε καμιά βάση, που κοίμεται στον άέρα σαν άποκομμάτιη αίσια από κείνες που βλέπουμε κομισμένες οξω από τα είδικα μαγαζιά να τις κινάει έδω κ' έκει ο άέρας. Είναι ή γλώσσα, που μόνο εύκολα χρονογραφήματα μπορεί να γράφονται για να τα διαβάζουν οι άστοί και να γάιεται ή ψυχή τους. Τέτοιο άργανο δεν μπορεί να γίνει άργανο λογοτεχνικό. "Όσο ήρθε την μηχανική γλώσσα που τόσο ταράζει τα νείτρα των χρονογράφων, όλοι το βλέπουμε τι έδημιούργησε. Άνοητογόνησε τη λογοτεχνία μας, την έβλεπε στον ίσιο δόξιο, κι α' δεν είχε κυριέψει μιαν άδικαιολόγητη δέηση τους λογοτέχνες μας, αυτή θα είχε επηρεάσει σήμερα πέρα για πέρα. Μά αυτό που δεν έγινε ως τώρα, ως είναι βέβαια όλοι οι δημοσιογράφοι πως θα γίνει αύριο σίγουρα, όσο κι αν αυτό μπορεί να τους δυσαρεστεί ή να τους ζημιώνει τα συμφέροντά τους. "Όσο για την Ψυχαική είναι ποίεργο πως σαν είναι να μάς δώσει πιστοποιητικό καλής διαγωγής, κατασείνουμε στη γνώμη του, όμια όμως είναι να χριπήσουμε τις γνώμες του, μιλούμε με τη μεγαλύτερη άνέχεια για τον άνθρωπο που δεν έχει βέβαια καμιά ανάγκη από το σεβασμό μας.

Ο κ. Άριστος Καμπάνης πέτυχε επί τέλους να άγνωστεί για «ορθοφρονών λόγιος» από ένα χρονογράφο, και με το λιλ αυτό φηγοράει στις στήλες μιας πρωινής εφημερίδας. Τα συχαρία μας στον αγαπητό ποιητή και δημοσιογράφο για την άνωρίση που έλαβε και που ισοδυναμεί με παράσημο σ' έναν τόπο που τόσο λίγο είναι οι ορθοφρονούντες. Υποθέτουμε πως ένας «ορθοφρονών», όταν συμπέσει μάλιστα να είναι και «λόγιος», μπορεί και να μην πα-

υλοποιείται, εἴην ἂν ὑποθέσουμε πὺς ὁ ἴδιος ὁ δημοσιογράφος τοῦ τοῦδ' ἔτος τὸ παρόν, ἀπὸ ζήλεια, ζήτησε μὲ τὸ μέσο αὐτὸ νὰ τὸν ἐκδικηθεῖ. Ὁ κ. Καμπάνης δηλαδὴ βεβαίως, μὲ μίαν ἀξιοτάμιστη ἀγάπεια, ἐπὺς τὰ ψυχαραῖα περιοδικὰ τροφοδοτοῦνται ἀπὸ τὸ καλὰθὶ τῶν ἀγχιέστον τῆς δημοσιογραφίας. Δὲν ξέρομε ποῖα περιοδικὰ ἔχει στὸ νοῦ του. Ὅσο γιὰ τὸ «Νουμᾶς» εἶναι πασίγνωστο πὺς μόνο τὸ δικό του καλὰθὶ εἶναι ἀξίον νὰ τροφοδοτῆσῃ ὄχι μὰ παρὰ

πολλὰς ἐφημερίδες καὶ μὲ ἄρθρα, καὶ μὲ χρονογραφήματα καὶ μὲ ποιήματα, ἀκόμα καὶ μὲ φιλολογικὰς κριτικὰς. ἸΚοὺ ποτὲ ὁ «Νουμᾶς» δὲ δυσκολεύτηκε νὰ θέσῃ ἐπὶ τὴν διάθεσιν τῶν ἐφημερίδων τὸ καλὰθὶ του. Ὁ κ. Καμπάνης, σὰν ὀρθοφρονῶν λόγιος τοῦ εἶναι στ' ἀληθινὰ, πρέπει νὰ μᾶς ἀναγνωρίσῃ τουλάχιστο αὐτὴ τὴν ὑπερεσίαν, ὅσο καὶ ἂν ἔχοιμε τὴν δυστυχίαν νὰ διαφρανεῖ μὰζὶ μᾶς ἐπὶ τὰ διάφορα φιλολογικολογιστικὰ ζητήματα.

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ

Πὺς θάνοισι ἡ Ἀκαδημία. Νόμος τοῦ ἐργασίετα ἕως ἀπὸ 85 χρόνια. — Τὰ τρία τμήματα τοῦ Ἰνστιτούτου.

Ὁ Βασιλεὺς Ὀθωνὺς ἐπὶ 1836 ἔβγαλε Διάταγμα, δηλαδὴ Νόμον γιὰ τὸ τότε μοναρχικὸν πολίτευμα, ποὺ κἀνὸν κίε τὴν ἴδρυσιν τῆς Ἀκαδημίας ἐπὶ τὴν Ἀθήνα. Ἀργότερον ὁ δημογενὴς Σίνας ἔδωκε ἐνάμισον ἑκατομμύριον καὶ χίλιον ἑξήκοντα ἑτοιμάσθηκε τὸ μέγαρον τῆς Ἀκαδημίας, ὀλομάριον καὶ καλλιτεχνόν. Σὰν τέλειωσε τὸ χτίριον, ζῶσε ἀκόμα ὁ μακαρίτης Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς, καὶ σκέπεισε τὸν Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκαδημίας, ποὺ βραβεύεται δημοσιευμένος ἐπὶ τὴν ἑστίαν τοῦ 1885, φιλολογικὸν περιοδικὸν τῆς ἐπαχῆς, ποὺ τὸ βγαίνει ὁ Κασδόνης. Ὅλα λοιπὸν εἶταν ἔτοιμα καὶ ῥονάκι οἱ Ἀκαδημαῖκοι λείπανε. Μὰ ἔλειπε καὶ κατὰ ἄλλο. Ἡ πίστωσις, τὰ χρήματα, γιὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Μεγάλου Ἰνστιτούτου. Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Ἑλλάδας, ποὺ ἔφτανε ἴσα μὲ τὴν Λαμία καὶ τὸ Καρπενήσι, καὶ κατόπι ἴσα μὲ τὴν Λάρισα καὶ τὴν Ἄρτα, δὲν εἶτανε ἀρκετὸς νὰ θρέψῃ καὶ νὰ χορηγήσῃ τοὺς στρατιωτικὸν καὶ πολιτικὸν θεσπιτήρας, ποὺ γεννοβολοῦσαν τὰ αἰῶνα προσωπικὰ κόμματα. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Καρολίστου καὶ τοῦ Κολέτι, ἀπὸ τὸν ἐξῆκτον Ρωμοῦ, δὲν εἶτανε νὰ κλειστῆ ἐπὶ τὴν ἐπαρχίαν του νὰ καλλιέργηται τὴ γῆς ἢ νὰ τρέφῃ ζωντανὰ καὶ ἀκόμα καὶ νὰ κἀνῃ τὸ ἐπιζίνοντο ἀλυσθῆσις, δηλαδὴ μικροεμπορίον. Ἦθελε θεση, μιστό, σύνταξιν καὶ ἡσυχίαν γιὰ μικροπολιτικὴν οὐζήτησιν. Ἐτοὺς ἀπέφρασε, μεγάλωσε καὶ θέρμεψε ἡ συναλλαγὴ καὶ τὸ ἀνεστέ. Σὴν καὶ νὰ κἀνῃ γὰρ. Μὰ ἡ παραγωγὴ τοῦ πόπου, πῆρνε κατὰ διαβάλλον, καὶ ἡ φτώχεια τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τὸν ὄφθαλμον ὄλενε μὲ δάνεια τοῦ μᾶς ἔδινε ἡ προστατίου μᾶς Ἐσθῆτι.

Τὸσον ὅμως τὰ πράματα ἄλλᾶσαν. Βέβαια καὶ ἀκόμα ζῶμε μὲ δάνεια. Μὰ τὰ ἔφατομῆρια τοῦ προϋπολογισμοῦ γίνανε διανεμασμένα. τὰ σύννορα τῆς Ἑλλάδας ἔπλεθύνανε ἴσα δὲ φανταζότανε κανένας ἔδω καὶ ἴνα χρόνια, τὸ Κράτος μενάλωσε, καὶ τὰ Γοάμματα, οἱ Ἐπιστῆμες, οἱ Τέχνες θέλουνε προστασία, θέλουνε Παλάτι γιὰ νὰ θρονιαστοῦν νὰ κάσωνε. Τὸ Παλάτι τῆς Ἀκαδημίας, ὅπως εἴπαμε, εἶναι ἔτοιμον. τὰ χρήματα δὲν εἶναι σπάνια γιὰ τέτοια μεγάλα καὶ σοβαρὰ δουλειά, ἡ στιγμή γιὰ ν' ἀκουστῆ ἡ Ἑλλάδα ἐπὶ ξένα πὺς ἔχει ὄλα τὰ π' ὄσοντα, κῶσιν. Τὴ λείπει λοιπὸν; Οἱ Ἀκαδημαῖκοι. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας αὐτὲς τὶς μέρες πασάει νὰ δημοσιεύῃ τὸ ἑλληνικὸν Διάταγμα τῆς λειτουργί-

ας τῆς Ἀκαδημίας. Τὸν κατάλογον γιὰ τοὺς Ἀκαδημαῖκους τὸν ἔχει ἔτοιμον. Ὁ «Νουμᾶς» ἔδωκε καὶ πῆρε μὲ τὴν περιέργειαν τοῦ τὸν διακρίνει νὰ μάθῃ πρῶτος ποιοὶ τάχατες θὰ εἶναι οἱ πρῶτοι Ἀκαδημαῖκοι τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδας.

Καθὼς ἴσα μὲ τὴν ὥραν εἶναι γνωστὸ, ἡ Ἀκαδημία θὰ χωριστῆ ἐν τρία τμήματα. Τμήμα Ἐπιστημονικόν, τμήμα Λογοτεχνικόν καὶ τμήμα Καλῶν Τεχνῶν. Τὰ πρόσωπα ποὺ θὰ πάσωνε τὸ μέγαλον καὶ τιμητικὸν τίτλον τοῦ σοφοῦ Ἀκαδημαῖκου, θὰ εἶναι ὀνόματα πάντων κἀντων. Ὁ Κατάλογος, ποὺ θὰ δημοσιευτῆ μὲ Βασιλικὸν Διάταγμα, ἀφοῦ πρῶτα γίνῃ ἡ ἐγκρισθῆ τοῦ ἀπὸ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, εἶναι ὁ ἀκόλουθος, ποὺ μπορεῖ ὡς τὴν τελευταία ὥραν καὶ ν' ἀλλάξῃ κάποιον, ἂν καὶ οἱ ἀλλαγῆς δὲ θὰ εἶναι σημαντικὰς, καθὼς ἔχομε λόγους νὰ πιστεύομε.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ. — Α. Αἰγινήτης, Κιτοῦνης, Ρεμοῦντος, Κ. Τριανταφυλλόπουλος, Θ. Πετμεζῆς, Γ. Χατζηδάκης, Μ. Τριανταφυλλίδης, Α. Δελμούζος, Μενάρδος, Ν. Κουγέας, Γ. Γαδίζας, Ν. Πολίτης, Ν. Βέης, Αδ. Ἀδαμαντίου, Ὁ Ἀθηνῶν Μελέτης, Α. Λιβιεράτος, Καββαδίας, Ηλ. Βουτιερίδης, Τσιάντας, Πορτοκάλης, Πολύδ. Δημητριάδης, Ἄντ. Καβαράκης, Α. Φιλιππίδης, Α. Λοβέρδος, Κ. Σταθάτος.

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ. — Ἄγγ. Βλάχος, Κ. Παλαμῆς, Βλ. Γαβριηλίδης, Πλάτωνος Δρακοῦλης, Σ. Παγανέλης, Α. Γληνός, Αγ. Τανάγρας, Γ. Πώρ. Α. Βουτινός, Ιω. Γουτάσης, Κ. Θεοτόκης, Γιάννης Πολέμης, Μ. Ἄννινος, Γιάννης Λαμβέρτης, Α. Ἄντρονίδης, Γ. Δροσίνης.

ΤΜΗΜΑ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ. — Μ. Καλομοῖνης, Ἰωσήφ Καίσαρης, Ν. Παπαγεωργίου, Θ. Οἰκονόμου, Γ. Γαζοβίδης, Ζαχ. Παπαντωνίου, Τόμπρος, Ἀδελφοὶ Ἀσπιάτη, Μανουλάκος, Ροιλῆς, Ταβουλάρης, Αἰ. Βασιλειῶν Βερόνη.

Ἐπίκει καὶ τρίτος κατάλογος μὲ τὴν ἐπιγραφὴν: «Ἐπὶ μελέτην», ποὺ ἔχει καὶ μῆσα μερικὰ ὀνόματα γιὰ συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἀκαδημαῖκων: Α. Χατζόπουλος, Αγ. Σικελιανός, Ἄριστος Καμπάνης, Γ. Στρατήγης, Ν. Γιαννιός, Καλλιρόη Παροῦν, Παντελῆς Χόρον, Σ. Μελάς, Σπύρος, Ματσούκος, Φάνος Πολίτης, Ἀθ. Μπούτουρας, Γρ. Ξενόπουλος κλπ.

Πρέπει ὅμως νὰ παρατηρήσομε πὺς ὄλοι αἰτοὶ μπορεῖ βέβαια νὰ ἔχουνε, καθένας τὴν ἰδίαν, ἀξίαν του, μὰ ὄλοι μὰζὶ παρουσιάζουνε ἓνα σύνολον χαρὸς ὀρισμένον σύστημα καὶ δίχως ἑλλείδα ἐφημερίδας καὶ γόνιμης συνεργασίας. Πὺς θὰ μπορέσουνε τότε

καὶ τόσα ἀνόμοια στοιχεῖα νὰ συνεννοηθοῦνε ἀναμεταξύ τους ; Πῶς δὴ μισορέσουνε νὰ ἀντιπροσωπεύουνε ἐνωμένοι καὶ σοβαροὶ τῇ διανοούμενῃ τάξῃ τῆς Μεγάλῃς Ἑλλάδος; Ἐπειτα δὲ βλέπουμε ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς καὶ μερικοὺς ρήτορες καὶ πολιτειόμενους ἐπιστήμονες, πὸν δεῖξανε στὶς παλιότερες καὶ νεώτερες Βουλὲς δύναμη καὶ ἀνάστημα πρώτης ἀράδας. Τὸ ἐναντίον βλέπουμε μερικοὺς διγλωσσούς, πὸν δὴ ψηφίζουνε στὰ γλωσσικὰ ζητήματα, τότε δημοτικῇ καὶ τότε καθαρεύουσα, ἐνῶ ἡμεῖς ξέροισι, πὸς διγλωσσοὶ ἄνθρωποι δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχουνε, καὶ μόνο τελευταῖα ὁ Δεναξῆς τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἔφερε διγλωσσῶς γραφημῆγανές. Ὡστόσο, θεβαίνουμι τοὺς ἀναγνώστες τοῦ «Νομῆ», πὸς δὴ παρακολουθήσουμε τὸ ζήτημα, καὶ πὸς γιὰ καθέναν ἀπὸ τοὺς Ἀκαδημαϊκοὺς δὴ ποῦμε χωριστὰ τίς γνώμες καὶ τίς ἐπιρροαξές μας, γιὰ τῇ δημόσια ζωῇ καὶ γιὰ τὸ ἔργο τους, χτυπητὰ καὶ μὲ εὐλιχρῖνεια, ὅπως συνειδηίζουμι πάντα νὰ μιλοῦμι.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Ὁ ἐκδότης κ. Μιχ. Ζηράκης μᾶς ἔδωσε τώρα τελευταῖα ἓνα διαλεχτὸ βιβλίον, τὸν «Ἀναδρομῆς τῆς Ἀττικῆς». Καὶ μόνο τ' ὄνομα τοῦ Δ. Γρ. Καμπούρογλου στὸ ἔξωφύλλο ἐνὸς τέτοιου βιβλίου, εἶναι ἀρκετὴ ἐγγύηση, γιὰτὶ ὁ κ. Κ. τὴν ἔχει μελετήσῃ καὶ τὴν ἔχει ἀγαπήσῃ τόσο τὴν Ἀττικῇ ὥστε νὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν ἀποκαλέσῃ «Ἀγαπητικὸ τῆς Ἀττικῆς» — νὰν τοῦ δῶσαι δηλ. ἓναν τέτοιον τίτλον, πὸν νὰν τοῦ στέκει περιφρῆμα. Κοῖμα μοναχὰ πὸν τὸ βιβλίον δὲν εἶναι γραμμένον πέρα-πέρα στὴ δημοτικῇ, στὴ γλώσσα πὸν θὰν τὴ ζωντάνευε περισσότερο καὶ πὸν τὴν κατέχει τόσο καλὰ ὁ κ. Κ. καθὼς τὸ δείχνει στὴ «Ζωῇ κρυφῇ καὶ ζωῇ κορυμμένη» καὶ σὲ τόσα ἄλλα κεφάλαια. Ὡστόσο καὶ μὲ ὅλο-αὐτὸ τὸ ψεγάδι, ὁ «Ἀναδρομῆς τῆς Ἀττικῆς» διαβάξεται εὐχάριστα καὶ τὸνὲ συσταίνομι θεμελιώτα. Πουλιέται δοχ. 3.50 σ' ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα.

— Ἀπὸ τὸν ἐκδότῃ κ. Ζηράκῃ ἀσχίσε νὰ τσιπώνεται καὶ τὸ ρομάντζο τοῦ Ταγκόπουλου «Πλάτῃ στὴν ἀγάπῃ» πὸν θὰναι ἔτοιμο τὸν ἐρχόμενον μῆνα.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἀπὸ βραβερίνα βιβλία. — Ἐνα βιβλίον πὸν διδάσκει τὸ μῖσος. — Τὰ γεῖματα καὶ ἡ πολιτικῇ. — Λόγιοι στὴ γαλλ. Βουλῇ. — Τιμητικῆς τελετῆς γιὰ τὸ Βεράρσεν.

— Τὸ φιλολογικὸ βραβεῖον τῆς Ἀκαδημίας Goncourt δόθηκε φέτος στὸ Marcel Prevost γιὰ τὸ μυθιστόρημά του «À l'Ombre des jeunes filles en fleurs». Τὸ βραβεῖον τῶν περιοδικῶν Femina καὶ Vie Heureuse δόθηκε στὸ Roland Dorgelès γιὰ τὸ «Οἱ ἔβλινοι Σταυροί».

Τούτων τοῦ τελευταίου βραβείου τὴν ἀπονομῇ τὴν ἀποφασίζῃ ἐπιτροπῇ ἀπὸ κυρίες τῶν γραμματιῶν, καὶ πολλοὶ ξαφνιάστηκαν πὸν δὲν δόθηκε σὲ καμῖαν ὀμόφυλῃ τους ἀπὸ τίς καμπόδες πὸν ἔγραψαν ἄξια λόγου ἔργα τοῦτο τὸ χρόνον. Ὅμως αὐτῆς προσημῆσαν, δηλαδή οἱ δεκαπυροσφες ἀπὸ τίς εἰκοσιδύο, νὰ τὸ δώσουν στὸ συγγραφέα τῶν «Ξυλλῶν Σταυρῶν» ρομάν-

τζου πολεμικοῦ, ὅχι ὅμοις καὶ φιλοπόλεμον, πὸν μερικοὶ τὸ συγκρίνον μετ' ἡ «Φακίῶν» τοῦ Μπασαῶς.

— Καὶ νὰ μὴ σεροχωροῦνται μερικοὶ, πὸν τοὺς τρώαζε ἐδῶ καὶ κάμποσους μῆνες τὸ κήρυγμα τῶν διανοουμένων, πὸν μεταφρῶσῃ τὸν δημοσιεύσαμε καὶ μεῖς τὴν ἐποχῇ ἐκείνῃ. Οἱ ἄνθρωποι πάντοτε οἱ ἴδιοι θάναι καὶ ἡ μεγάλη τους κακομοιρῇ δὴ εἶναι ἡ διαίρεση καὶ ἡ ἀμοιβαία παρανόηση. Κε' ἂν ἐκείνο τὸ κήρυγμα, μετ' ὅτ' ἔγραψαν ἀπὸ ἓνα κέντρο πολιτισμοῦ, σὰν τὸ Παρίσι, πρὸς ἕκανε, τοὺς μερικοὺς. νὰ τρομάξουν μὰς καὶ χαμηλώσουν λιγάκι τὰ τεῖχια πὸν χωρίζουν πρὸς λαοὺς τὸν ἓνα ἀπὸ τὸν ἄλλο, ἄς διαδάσων, γιὰ νὰ παρηγορηθοῦν, τὸ μυθιστόρημα «Nach Paris» (Πρὸς τὸ Παρίσι) τοῦ Λουὶ Ντυροῦ. Καὶ δὴ ἡουχάσων τέλεια: Ὁ σπῆρος τοῦ μῖσους ἀπέφρεται πάντοτε καὶ τοὺς καρποὺς, ἂν δὲν τοὺς θερίσουμε αὐτὴ ἡμεῖς, δὴ τοὺς θερίσων αἰγροσὰ τὰ παιδιὰ μας καὶ τὰ γρόνια μας.

Ὁ συγγραφέας καὶ καινούργιος βουλευτῆς Ἀέων Νιωτῆ ἔγραψε προτοσελίδα, ἀπὸ ἀφορμῇ αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, στὸ φύλλο τῆς ὁ τοῦ περασμένου Ἀεκέμβρου, μὰς μὲ ἄλλα:

«...Μὴν τὸ ξεχνοῦμι αὐτὸ ποτὲ. ποτὲ! Ἄς τὸ θυμίζουμι στὰ παιδιὰ μας! Ἄς τοὺς χαράξουμι, ἄς τοὺς διδάξουμι πὸν ἀνεξιλέωτο μῖσος γι' αὐτὸ τὸ λαὸ τῶν λάγνων ληστῶν, αὐτῶν τῶν γουρουτιῶν μετ' ἄλλοις καὶ κάσκις. Ἄς σχηματίσουμι ἐναντίον τους τὸν ἀπέραστο φραγμὸ τῆς αἱματηρῆς ἀνάμνησης. Ἄς κάνουμι ἔτσι νὰ ἡουχάσων οἱ ἐξοργισμένους καὶ διασπῆρες σπῆς τῶν θυγατέραν τῆς Γαλλίας, ἀποτῆν. ἔργατιῶν, χωρικοῦν, μεγάλων κωριῶν καὶ ταπεινῶν ὑπηρετιῶν, πὸν μᾶς φρονιάζων καὶ ζητοῦν δικαιοσύνη καὶ ἐκδίκηση.»

Καὶ μολοιτάνα ὑπάρχων ἄνθρωποι πὸν προσδοκοῦν τὴν αἰῶνα τῆς εἰρήνης ἀπὸ τὴν κοινωνία τῶν ἔθνων.

— Πρέπει οἱ ἄνθρωποι τῶν γραμματιῶν νὰνακατεῖονται στὴν πολιτικῇ; Νά, μὰ ἐρώτηση πὸν δὲ μᾶς γουστᾶρει καὶ πολὺ γιὰτὶ τίποτα δὲν πρέπει νὰ γρόπει σ' αὐτὸ τὸν κόσμο, καὶ ἄκόμα λιγότερο στὸν κόσμο τῶν γραμματιῶν. Ὅμως φρονιῶ μᾶς φαίνεται πὸς ἓνας ἀνώτερος ἄνθρωπος, εἴτε τῶν γραμματιῶν, εἴτε τῶν ἀγραμματιῶν εἶναι δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ δέρεται μετ' κλειστῇ καὶ μάλιστα πίσω ἀπὸ ἓνα κόμμα καὶ νὰκολοῦνάει πιστὰ σ' ὅλα, εἶσι πὸν νὰ χάνεται ἡ ἀπομυζότητά του καὶ εἶσι πὸν νὰ χάνεται τὸ ἀντικειμενικὸν ἀγνάντεμα τῆς ἀλήθειας σ' ὅτι γίνεται μισοστιά του. Γιὰτὶ φανατισμὸς θὰ εἴπει τῆφλα, καὶ ἡ τῆφλα δὲν εἶναι ἀπὸ τίς ἀρετῆς τῶν ἀνθρώπων τοῦ πνεύματος. τὸ λιγότερο μπορεῖ νὰ χαρακτηρησῃτὶ ἀροσῖα πὸν καλὸ εἶναι νὰ εἶναι περαστικῇ.

Ἀπὸκο σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα γίνηκε συζήτηση πέροσι στὸ «Les Marges», καὶ ἀπῶνα στὸ ἴδιο γράφει ὁ Εὐγένιος Μονφῶρ σὲ μιὰ ἐπιστολῇ του στὸ Mercure de France, ἀπὸ ὅτιον πέρονομι τίς ἀκόλουθες περικοπές:

«Δὲν κηρόγῃ τὸ κλεισμο μετὰ στὸν ἐλεφάντινον πύργο. Ὅμως ἔχω τὴ γνώμη πὸς ἡ πολιτικῇ εἶναι ταπεινὸ πρῶμα, πὸς οἱ συγγραφῆς δὲν πρέπει νὰ κῆνον πολιτικῇ, πὸς δὲν πρέπει νὰ ἰπυροσῶνε μετ' ἡ κόμματα...»

«Δὲ λέω πὸς κάθε συγγραφέα πρέπει νὰ διαφορεῖ γὰρ τὸ θέαμα τῆς ζωῆς, ἀπὸ λοιπὸν δὲ λέω πὸς πρέπει νὰ διαφορεῖ μὲρὸς ἐπὶ θέαμα τῆς πολιτικῆς ζωῆς, μὴδὲ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, — παρὰ πὸς πρέπει νὰ τὴ βλέπει καὶ νὰ τὴ παραινεῖ μονάχα, καὶ μὲ πνεῦμα καθαρὰ φιλοσοφικόν. "Ἐν ἀνακαταστάσει, ἔνθα θεατὴς κατέβη ἐπὶ τὴν λαλαίστρα, χάνει τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἀνέγερσιν τῆς σκέψεως του. Πέφτει ἐπὶ δημοσιογραφικότητα, ἀρχίζει νὰ εὐχαριστιέται καὶ νὰ ἐνδιαφέρεται μὲ τὸ μόνον μὲρὸν καὶ τὸ ἐφήμερον, χάνει ἀπὸ τὰ μάτια τὸ πραγματικὸν ἀντικείμενον τῆς τέχνης του: ἐκεῖνο ποῦ εἶναι γενικὸν καὶ αἰώνιον. ... "Ἄλλο ποῦμα εἶναι ἡ τέχνη. Ἄλλο ποῦμα ἡ δημοσιογραφία.»

— Μολιταίμη σὺς τελευταῖες ἐκλογὰς τῆς Γαλλίας, μὴνικαν ἀρκετοὶ λόγιοι ἐπὶ βουλῇ. Εἶναι οἱ ἀκαδημαϊκοὶ Μπαρρές, Ρυμπό, Ντεσσονέλ, Μπαρτόν, Κλεμανσώ. 'Κι' ἀκόμα οἱ πεζογράφοι Λέων Ντιουτὲ, Ζαβιὲ ντὲ Μαγαλλον, Μπράν κι' ἄλλοι ἔξ, καὶ τέλος ὁ ποιητὴς Πάβ. Βαγιάν Κοτυριέ.

— Ἡ γαλλικὴ Ἀκαδημία ἔλαβε πρόβλημα νὰ στείλει ἀντιπρόσωπὸν τῆς σὺς τελετῆς ποῦ πρόκειται νὰ γίνουεν σὺς Βρυξέλλες, ἐπὶ μῆμῳ τοῦ ποιητῆ Βερόσαρεν. "Ἐν καὶ δὲν εἶναι συνήθεια τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας νὰ στέλνει ἀντιπροσώπων τῆς σὲ τελετῆς γιὰ συγγραφεῖς τῆς γαλλικῆς γλώσσας ποῦ δὲν εἶχαν ζηηματισεῖ μέλη τῆς, ἡ Ἀκαδημία θεώρησε πὸς ἐπὶ τὴν περίστασιν αὐτῇ, πρόκειται νὰ τιμηθεῖ ἕνας μεγάλος ποιητὴς, ἀπὸ τὴν πατρίδα του τὸ Βέλγιο ὡς ἐθνικὸς ποιητὴς 'Κι' ἀποφάσισε νὰ παρασταθεῖ στέλιονος γὰρ ἀντιπροσώπῳ τῆς τὸν 'Ανρί Ρενιέ.

Ὁ Ρομῖος εἶναι ἀπὸ φυσικὸν τοῦ ἔξυπνος, μὰ ὁ νοῦς του μεθ' ὁδολογημένος δὲν εἶναι. Μὲ τὴν μέθοδον σιάζονται ὅλα. Φιλότιμο, περηφάνεια, ζῶλια, κάποιον στοιχείον ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἀναρχικόν, βέβαια πὸς ἀπάρχουεν παντοῦ. Ὑπόσχει ὅμως καὶ ἡ μέθοδος. Ἡ μέθοδος λιγοστεθεῖ τὸ κακόν. Ἡ ἀμεθοδιὰ τὸ πολύνει. Ἀκόμη δὲν πρόφτασε ἡ Ἑλλάς νὰ μεθοδεύῃ.

Ἄτὴ τὴ διγλωσσία του, ἀπὸ τὴ διγλωσσία, κατάντησε διπλὸς ἐπὶ τὴν οὐσία του ὁ Ρομῖος, μὸς ἐπὶ τὴ δύναμη. Τίποτε ὄρθιον νὰ στήσῃ δὲν μπορεῖ. Καιρὸς εἶναι νὰ τὸ καταλάβῃ. Διγλωσσία. Δυστυχία. Τὴν ψυχὴν του μὲ τὴ γλώσσα του θὰ τὴ βοηθῇ.

Παρατήρησα πολλὰς φορὰς πὸς ἡ συζήτησις γιὰ τὸ Ρομῖον, συζήτησις δὲν εἶναι, αἶμα δὲ θυμῶσι. Ὁ θυμὸς τοῦ φαίνεται ὡς ἀπαραίτητος. Τὸ μόνον ποῦ πᾶνει ἔξω τὸπο του, ὁ θυμὸς. Εἶπες τὴ γνώμη σου καὶ δὲ φθῆμιοςες τίποτα δὲν εἶπες. Ἡ γνώμη σου δὲν ἔρχεται σὲ λογαριασμὸν εἰσαι νοῦλλα πέρφεις μικρὸς. Ἡ ἀξιολογία πᾶσι πρῶτα νὰ θυμῶσι.

Ψυχολογία

**ΣΤΟΥΣ κ. κ.
ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΟΥ "ΝΟΥΜΑ,"**

Οἱ ἐκδότες τοῦ «Νοῦμα» δὲ βρίσκουν λόγους νὰ εὐχαριστήσουεν τοὺς ἀναγνώστες του γιὰ τὴν ἀποστήσει τῶν. Χάρη σ' αὐτοὺς ὁ «Νοῦμα» εἶναι σήμερον τὸ πῶ διαδεδομένον Ἑλληνικὸν φιλολογικὸν περιοδικόν. Οἱ ἐκδότες του εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ μὴ σταματήσουεν ἕως ἐδῶ τὴν ἐξέλιξίν του. Σκέπτονται ν' ἀξήσουεν τὶς σελίδες του, νὰ καθιερώσουεν εἰκόνες ἐπὶ διηγήματα, πρωτότυπα καὶ μεταφρασμένα, καὶ γενικῶς νὰ βελτιώσουεν τὴν ἐμφάνισίν του.

Ὅμως κάθε ἐπιχείρησις ἔχει τὰ ὄρια τῆς ἀτοχῆς τῆς καὶ τὰ ὄρια αὐτὰ γιὰ ἕνα περιοδικόν ὡς τὸ «Νοῦμα», ποῦ ἔμεινε καὶ θὰ μείνῃ τέλει ἀνεξάρτητον ἀπὸ κάθε τι, μπορεῖ νὰ μᾶς βροῖσῃ μονάχα ὁ ἀριθμὸς τῶν συνδρομητῶν του.

Ὁ Ἰδρυτὴς καὶ Διευθυντὴς τοῦ «Νοῦμα» κ. Ταρκόπουλος μᾶς λέει πὸς μποροῦμε νὰ ζητήσουμε ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες του ἕνα θέλωμε γιὰτι κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς δὲν παίρνῃ τὸν «Νοῦμα» γιὰ τοῦτο ἢ ἀπὸ ονομασίμῳ τὸν παίρνον γιὰτι εἶναι ὁμοιδεῖτες, τὸν παίρνον γιὰ τὸ ἡθικὸν κῆρος ποῦ βρίσκουν ἐπὶ τὴν ἀνεξαρτησία του, καὶ ἀκόμη, ἔνθα θέλετε, ἀπὸ φανατισμὸν.

Ἀπὸ μᾶς δέσεται τὸ θέρος νὰ ζητήσουμε ἀπὸ τοὺς ἀρραστῆς τοῦ φέλλον νὰ γίνουεν τακτικοὶ συνδρομητῆς καὶ ὅχι μονάχα αὐτό: Ζητοῦμε ἀπ' αὐτοὺς νὰ ἐργαστοῦν καὶ νὰ μᾶς γράψουεν καὶ ἄλλους συνδρομητῆς, ὅσο μποροῦνε πῶ πολλοὺς.

Οἱ καινοῦργιες συνδρομῆς ἔ' ἀρχίσουν ὅλες ἀπὸ τὴν 1η τοῦ Γενάρου 1920 καὶ μπορεῖ νᾶναι ἐξάμηνες ἢ χρονιαίκες.

Ὅσοι γραφοῦν συνδρομητῆς τὸ Γενάρου καὶ μᾶς τὸ ζήτησουεν, θὰ λάβουεν δωρεάν ὅλη τὴν ἀρχὴ τοῦ Ἄν Κιζῶτη.

Γιὰ ἐγκοιλία τῶν ἀναγνωστῶν μας τυπώνουμε ἐδῶ τὰ ὄνματα τῶν ἀνταποκριτῶν μας ἐπὶς Ἐπαρχίες καὶ ἐπὶς Ἐξωτερικόν. Ἐταῖ μποροῦν νὰ γραφοῦν μόνον τοὺς, τηλεφώνουεν τὴν συνδρομὴν τοὺς σ' αὐτοὺς. Ὅσοι θέλουεν ἀπ' εὐθέλειας, μποροῦνε νὰ συμπληρώσουεν τὸν ἀπέναντι κατάλογο καὶ νὰ μᾶς τὸν στέλλουεν μαζὶ μὲ τὴν συνδρομὴν τοὺς.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ "ΤΥΠΟΣ,"

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΛΑΣΙΚ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 3 ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 9. 5. 9-
ΠΡΑΚΤΩΡ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ
ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ
ΕΜΠΟΡΟΣ ΓΑΙΑΝΘΡΑΚΩΝ

ΚΑΠΙΝΑ
ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΜΕΞΗ

A. ΔΑΜΙΑΝΟΣ

Ὅλα τὰ εἶδη τῆς γραφικῆς, χαρτιά, μελάνια τυπογραφικὰ, χάρτης περιτυλίγματος, χαρτῶνια σαπῶνια ἀρωματικά, ἀκόμα καὶ χίλια ἄλλα εἶδη, εἰς τιμὰς ἀσυνηγῶνιστες

“ΤΥΠΟΣ”

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ & Σ^{ΙΑ}

ΑΘΗΝΑΙ

ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3.

ΚΛΑΔΟΙ:

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΔΙΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
ΔΙΝΟΤΥΠΙΑ
ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΙΑ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ

ΑΓΡΙΝΙΟΝ: Ὀδυσσεύς Ἰ. Μπλίας
 ΑΜΑΛΙΑΣ: Ἰ. Γ. Ἀθανασόπουλος
 ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ: Σπ. Τσιρογιάννης
 ΑΡΓΟΣ: Ἀντ. Τημελῆς
 ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ: Ν. Νικολάτος
 ΑΡΤΑ: Ν. Ἀγορανότης
 ΒΕΡΟΙΑ: Ν. Βαγοροδῆς
 ΒΟΛΟΣ: Γαβριήλ Α. Ἐγγλέζος (δδ. Ἑρμοῦ)
 ΓΕΝΙΤΣΑ: Λεωνίδα; Γραμματικό;.
 ΗΜΗΤΣΑΝΑ: Διονύσιος Ἰ. Μαϊοῦχο;.
 ΕΡΜΙΟΝΗ: Γιάγκος Παπαβασιλείου
 ΖΑΚΥΝΘΟΣ: Δ. Νομικό;.
 ΠΡΑΚΛΕΙΟΝ: Στυλιανό; Μ. Ἀλεξίου
 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Μ. Τσιμενταφύλλου & Σία
 (Λεωφ. Ἐθνικῆ; Ἀμύνης 35)
 ΨΑΝΝΙΝΑ: Π. Βαγενῆ;.
 ΚΑΒΑΛΑΑ: Σ. Αιμιαντόπουλο;.
 ΚΑΛΑΜΑΙ: Ἄλ. Καβαλλιοροῦτο;.
 ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ: Α. Παπαφιλιππου
 ΚΑΡΑΘΒΑΣΙ: Νικ. Σαράντου
 ΚΕΡΚΥΡΑ: Ἀδελφοί Παπαδάτου
 ΚΙΑΤΟΝ: Π. Ἀνδρουτότο;.
 ΚΟΖΑΝΗ: Χ. Γρηγόρη; Πιπῆ;.
 ΛΑΜΙΑ: Κ. Μαυροειδῆ;.
 ΛΑΡΙΣΣΑ: Ἀδελφοί Παπακωνσταντίνου
 ΛΕΒΑΔΕΙΑ: Γ. Σόκο;.
 ΛΕΥΚΑΣ: Νικ. Τσιρογιάννη;.
 ΛΙΘΟΥΡΙΟΝ: Ν. Σολωμο;.

ΛΙΓΟΥΔΙΤΣΑ: Διον. Σαλτάμπαση;.
 ΜΕΓΑΛΟΥΠΟΛΙΣ: Ἄ. Κορόλη;.
 ΜΕΘΩΝΗ: Κ. Ταμιλάκη;.
 ΜΕΣΣΗΝΗ: Ἰ. Μιχαλακῆ;.
 ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΝ: Σ. Ἀρβανίτη; & Σία
 ΜΥΚΩΝΟΣ: Ἰ. Κορόλη;.
 ΜΥΤΙΑΝΝΗ: Βύρων Σέρεση;.
 ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ: Α. Φοργιο;.
 ΞΑΝΘΗ: Γ. Μπήκο;.
 ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΝ: Γ. Κασοῦτο;.
 ΠΑΤΡΑΙ: Γ. Τσουτσάνη;.
 ΠΡΕΒΕΖΑ: Ν. Τσουτσάνη;.
 ΠΥΡΓΟΣ: Κ. Βαροζῆ;.
 ΡΕΘΥΜΝΟΣ: Εὐάγγελο; Κ. Σπανδοῦρο;.
 ΣΕΡΡΑΙ: Ἀριστεῖδη; Βαγοροδῆ;.
 ΣΙΑΤΙΣΤΑ: Δ. Γραματισοῦτο;.
 ΣΜΥΡΝΗ: Τσιριτζόλο; & Καραῖδη;.
 (Δίοδο; Εὐαγγελιοῦ; Σχολῆ;)
 ΣΠΑΡΤΗ: Δημ. Ξανόπουλο;.
 ΣΥΡΟΣ: Φ. Καλοῦτο;.
 ΤΗΝΟΣ: Γ. Ὀρειάνο;.
 ΤΡΙΚΚΑΛΑ: Γεώργιο; Γ. Νοῖβη;.
 ΤΡΙΠΟΛΙΣ: Π. Σταυράτο;.
 ΦΙΛΙΑΤΡΑ: Γ. Μικροῦτο;.
 ΧΑΛΚΙΣ: Γ. Μάτο;.
 ΧΑΝΙΑ: Γ. Φορτοῦλη;.
 ΧΙΟΣ: Γ. Χολέβα;.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Nicelas S. Phirippidis. — Beite Postale 1715

ΚΑΪΡΟΝ: Stavrinou & Cie. — Savoy Chambers, Kasr-el-Nil (B. P. 694)

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ: «Angra», 78 Greenwich street.

ΛΕΜΗΣΣΟΣ: Γ. Τσιρογιάννη;.